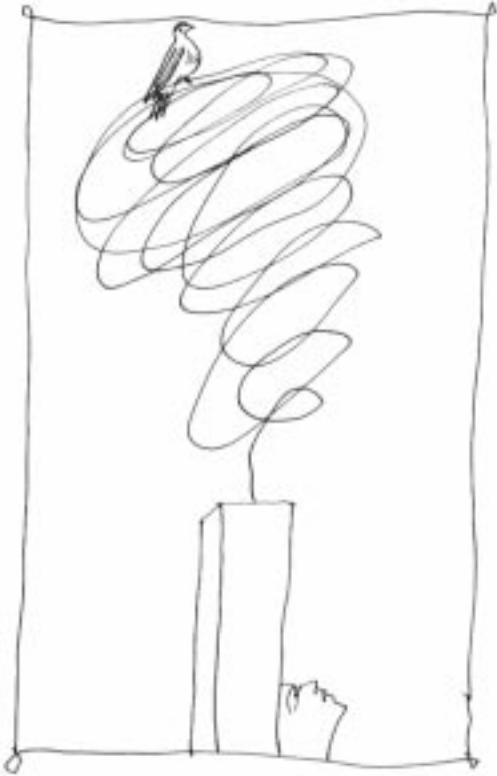

ل سەر كه قيا گهردوون

نهحمه د حوسهيني
(ستوكهولم)

يارا من!

جاره كه ديتره ز دى بهژنا قى سروودى ب ئاوازين په نابهر و رهغه ندان، ب ئيشديتنا قوناخى ب حيرينا هه سپه كى سه ره ردايى، بخه ملينم... د قى جيهانا سىوى ده، د ناڤ ته فنا قى بينته ننگيا ته به دى ده، ل بن كوئى قى دارستانا بى دار و بى خوه دى، هه موو سترانين من بين كه قنار ب پريسكيتن بيريكرنا وه دشه وتم.

زاروكين كو د كولانين وه ده ب هه فدوك و ب خاران دليستهم، بين كو ئه سمانى دناقبه را عاموودى و تلحه به شى ب باله فرين كاغەزى و ب توژا عاردىنى سپى دكرن، زاروكين وه بين كو د ده رگوشا دلئ من ده كه تبوون خه وه كه رهوان و شيرين، ئانوها، كراسى بیده نگیى دچرين، چەنگ دبن و كه قرين خوه داڤيژن بيرا حسى من...

ژنين وه بين ب كراس و غه فران، ب شوھيبن رهنگتوژ، ب هبرى و خزيم و ب قه مچيك و ب پيشمالك، ئيقاريان، گه رما هاڤيىنى دادقورتاندىن، ل بهر ده رگه هين هه رفى ل هه قدوو كوم دبوون، ب چاقنه سستوكى مشت كلا سبحانى، ل ريويان ته ماشه دكرن، بلا چه مك و بينا ئيقارى ل سهر سه رى وان دره قسين، جارجاران ب هه موو چكيتن خوه ميتشين ئارامى د قه وړاندىن و دكه تن گه رگه رينه كا ژيانى...

ئانوها ژنين وه، وهك ستيركان ژنه سمانى هشى من درژن، گوهارين زيړينى وهكى هه يشان د تاريستانا بيرانينى ده، چارده شه قى دبن...

نهری یارا من.. ئەم، ل گەل مریشکین روو شووشتی و کەشۆکین تەقلەو کەرۆشکین بیجر و پسیکین کەدی و کارکین گوھلف، «ل سەر کەفیا گەردوون» روونشتن، ئەگەر هات و وەرپسێ وەیی کۆ دلێ مە گرتدایە قەتیا، ئەم دێ ب سەر شووری نەمانێ دە دکەفن.. ئەم دێ د سێبەرا مژنکین ناخینا وە دا وەکوو نانەکی تەنووری، زوھا بێن..

ئەف شەف. ئەف کەلەواجاب کەف، ئەف دەفێ ژ هەف، بوویە دوزەخا پەیف و پێشانێ. و ئەسمانی لێرکەتیا نەهراگاف ب پرس و ب خوەزی و ب خەوان ئاقسە. خەونە و چووکین وە یێن دەستێ سبێ ل سەر پەنجەرە یێن مە یێن خوە لێرەنگی هێلینین خوە ب لەزوبەز، ژ قرشکین چاقلرێمانا مە درێسن.

«نەهەر مرۆف دکارە بستری.. و نە هەر مرۆفەکی ژێ شیانا کو، وەک سێشەکی بەر لنگی بیانیان بکەف، قەرەنج کرێ» - (یەسنین).

ئەم ل وان هەریمین وە یێن رووت و بەردایی، وەک سێسرکان ژ هەمبێزا قەدەرێ د پەنگزین. ئەم ب وێرانی دکەنیان، ب ریتما تالانی رە، مە وەرژین خوە بەرافیتی وەرگرتن.. ل بەر دەرگەهین عاصی یێن خوە وەرەقین، ئەم و گافسستییا رۆکا خوە، رۆکا بیچارەو خەمسار، بێ رێبەر و بێ شوپشانی، مە ددا سەر پشتا پرسگریکین قوناخی و هەرگاف ئوغرا درندانە ژ ئافا چاقان تیر نەدبوو..

هوسا تاکو تاما ناف و تیپین وە، خوەشچێژا ئافسانەوی یا دیلۆکین وە، زمانێ مە وەندا نەکن، ئەم هەو دووین دەفێ خوە ل بەر پرسێ بلقین..

هوسا.. تاکو شوپا ماچا وە ژیندار بە، پێژنا بسکین دۆتیمان یێن کو بووکین چاقان دەرمان دکرن، ژ هشی سبیک و خلیفکا چاف نەچن، ئەم هەو دووین چاقین خوە بخوربێن..

هوسا.. تاکو تەرکین لیقین مە شەقبوو هێرکین گەرم و دلۆقان، بشراندنا وە و ئولانا لیلی یا تفتقا وەو ژەنا هەشۆکین پیکەنێن و تنازیان ژ بێر نەکن، ئەم هەو دووین ژ دل بکەن..

هوسا.. تاکو چەم و رووبار و جۆک و چاقلکانی ژ جەرگێ خیز و گوتار و سەرنقیسان، ب شیتی و ب سەرمەستی، نە پژمن، ئەم هەو دووین پرتووکا ئەفینا خوە

ژ رەکەها سینگا خوە دەرێخن..

هوسا.. تاکو دەستان و ئافسان و سەربوور و سەرپێهاتی، چیرۆکی میران و شقانان و گاقانان، تاکو کاشل و پیرەقۆک و کەچەجنین نازدار، دلۆپ دلۆپ، ژ ئاهەنگا خوینی نەنوقوتم، ئەم هەو دووین ب رەنگان رە بپەیشن، د بەر گولان رە دەریاس بێن، ل ئەسمانی ساهی تەماشە بکن، نامە یێن وە ژێ دبن بالگەهین خوە دە فەشێرن..

ل سەرانسەری قتی شەفی تەنهایێ سێدار و پاسقانی خوە راخستنە. ستیپین شەرمین د هزرتین خوە دە ب تەنها نە، کوچ و کۆلان و ئەف گولین گەمکری ب تەنها نە. لال و نیرگز و تولپان و سێبەرا بەنەفشان و خەلکین قی باژاری ب تەنھانە. ئەز و ئیشا وە، رەنجکیشانا وە و خوەرەقینە کە تیر ب سەر سینۆر و ئالیپین قتی تەنهایێ دە درژن.. دەنگبێژی وە ژێ ل سەر پستانۆکین زوهایین قتی ناخینا کوور شبن تی، دگەل کو دەمسال زرز و سەرھشکن، دگەل کو کاتژمیر پشتمووز و ب باوشکن، تەمبوورا خوە دەسپێرە و بەروویان، وان، وان تایتین سپی یێن کو دپۆزی دارستانی دە دبرقن ژ سازا خەمگینی رە دکە ئارامگەھ و جیوار:

«لۆ لۆ قولنگوم گۆ تو قولنگەکی ژ قولنگین دەشتا قی مووشی».

لی تەمبیکا من ل تە بی توجاری هێلینا خوە چینه کە ل سەر بیخوەدی مایا کارووشی.. وەللە ئەزی عەقدالی بەژن و بالا تەمە ل وەلاتی غەریب و غوریبە تی ل بەر داری دەرگووشی. عەقدالم عەقدالی بەژنا تە مە لی».

یارا من.. ئەم «ل سەر کەفیا گەردوون» نە روشتی و نە ژێ شپیانە. ل ئاقبیا ریحانین وە و ل چل عەسری یا وە، ل هەندەسەیا ئاوپین عەوران، پۆشمان دبن. کولیلکین وە یێن کو د زەقیپین خوینا مە دە هاتنە چاندن، فا نە، د مستین مە دە دبن کەفر. ئەم ب دوو عەرەبانین بێزاریی دە دلۆکومن و کۆتایی ل وان دەشەرتین وە ژ دەستی دایکا خوە وەندا بوویە.

بیانینۆ.. دە سنۆران، ناسنامە و پاساپۆرتین سەختە، بەریکین خوە یێن مشت تەمبی، هینی مەترسیان بکن و ل ناسناقین خوە خوەدی دەرکەفن..

دە گاقین لەزی و بخچکین خەون و لەیلانی، کاروانی کۆفانداریی هینی قامر و ستی و کەلەمان بکن..

د کورته گاقین خوه، ب ههستداری، مینا هونه رمه نددین وهستیایی، ژ رهنگین که سکه سوژا وهریایی هلبژترین و پونژاندنا خوه یا روژانه ب چه په رین دوورگه هت راوهستیاین. تاکو باگر وزربانا قی سهرده ما پورکور نه کاربه وه ژ همبیزا زاروقتی وه رگه رینه ره شخیزا سیوتیتی، وه ریسین قی قوناغی ل نه وفا خوه بیچن...

ها فا ژ نوو قه هاقینه و باژاری وه ب خوه لباکرن پیشوازییا توزی دکه. ل بهرامبهر بابه لیسک و ئیجا جوکان ژ دهست هلانین دکه قه، چاقین خوه یین شهواتپه رسته دکوتکوتینه و خویدانن ژ سهر نه نیا روژاقه هیی پاقر دکه... باژاری وه دزانه کو مرنا ههلبه ستقانان ب بینا کولیلکین بهژی و ب گولدانکین «گولابه پرو» دهست ب سهر دانا خوه دکه...

بیانی سوژا... وهلاتی غه ربیبی کوره. پینوسین مه ئین کو ب خلقین شهقی هاتنه ئاسیکرن، کورن. ئیشهف، شهقهک دیتر، هه می شهقان هونن ب تنها خوه، واته، دگهل خوړینا دلوقین سروودا زه لولویی، بخیره اتنن شکهستی پیشکیشی نه ینکان بکن.

ژ خه وی جهنگ بوو، داویا خه ونن ب هشی وی قه دالقیایی مابوو. لی میزی دابوو سهر. بهری خوه دا دهستنمیژئ.

نه ینکی نه و راوهستاند. پیشی ب خوه ره بشری، لی داویا خه ونن د بیرا وی ده قه ژیا. چهند ئاورپن تووژ ئاقیتن خوه، نه نیا خوه قهرمچاند. زمانن خوه ده رخت، جاره کی دهقی خوه تا داوی ژ هه قدوو قه کر و جاره که دیتر خوارو ماروکر.

دهات کو خوه بخوه، لی درانین وی ئین قیز نه دگهشتن وی.

بهری خوه دا دهستنمیژئ، لی هات بیرا وی کو میر کره. ئاورپن وی ئین کول سهر چه رمی نه ینکی مابوون، د هرکین، ته قلی میزی دبوون...

روژنو! ئانها، دئ که چ و خورتین وهلاتی وه دهست ب چین و پاله یی بکن.

دئ خوه نده شانین وه ل سهر سینوړی زادان پیترگی هه قدوو بین، کو د بهر که چان ره دهرباس دبن ژ نووقه ل خیزین پرتووکئ ئین وه ندا بووی دگهرن، چگارین خوه قیدخن و ب دزی ل پاش خوه دزقن...

ئانها ئی مه ژئ نه دئ خوه ژ نووچه یین وه ره ئاماده

بکن، نه دئ ژ نه خوه شیان ره، ژ ساوا مرنن ره و ژ شهواتا گرتیخانان و نه خوه شخانان ره کولاقین هه سره تنی راخینن.

نه م، نه قی و دووندین قی تاراوگه ها بیرومهت، نه م بوونه و هرو نافه ریده یین قی گهردوونا دلهه سنی، چاوان خوه ل بهر لنگین سروودا وه رانه مدینن، چاوان نه م دئ بکارین ته م و عه ورین گران نه پارینن، وان نه سپین دلوقانیا گریانن، چاوان نه م دئ دهسته لانداریا روژدکان د که زه با خوه ده ب ئافا بنده مانن نه مینن... چاوان؟؟؟

نهف په خشانان هونه ری ژ پرتووکا (روژنو و سروودین بیریکرنن)
 روپهلین (۵۱ - ۶۰) هاتیه وهرگرتن، کو پیشتر ب خه له که د روژنامه یا (نارمانج) ده هاتیو به لاکرن. نهف جوړئ نفیسینن خوه ب ناوایی بیرانین و ژینه نیگارین نیزیک دکه و، شپوازه کی نه ده بی یی هه ری بلند وهردگره.

(پامان)